

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ad Leonem X. Pontificem Maximvm

[Straßburg], 1519

VD16 L 3409

Conclusio XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34717

M. L. RESOLUTIONES DE VIRTUTE IN
humillimam afflictionem.

Quarto. Sic Legimus Gen. xliij. Ioseph fratres suos multis afflixisse tentationibus, ut exploraret, an uere essent erga se, & Benjamin affecti. quo cognito reuelauit se eis, & ingratiã recepit,

CONCLUSIO XIII.

Morituri per mortem omnia soluunt, & legibus Canonũ mortui iam sunt, habentes iure earum relaxationem.

Hęc concludit prædicta & satis patet. Effet enim hęc res mirra satis, si moriturus soluitur ab omnibus operibus, rebus, legibus, hominibus, insuper ab ipsis legibus dei, scilicet ubi præcipitur Eleemosyna, oratio, ieiunium, crux, labor, & quicquid per corpus geri potest, deniq; ab ipsis sanctæ dilectionis (quæ nunq; excidit sola) operibus erga proximum, & solæ rerum sint Canones, a quibus non possit solui. Tum Christianus miserabilior erit cunctis gentibus, puta, quem etiam mortuum uexent leges uiuorum, cum ipse potius talis sit, ut etiam inter mortuos esse debeat liber per Christum in quo uiuit.

Colligamus nunc tandem Epilogum, ut uideamus quantis remittuntur pœnæ per indulgentias. Sextuplex hominum genus mihi uidetur exceptum, quod non egeat indulgentijs. Primo mortui seu morituri. Secundo infirmi. Tertio legitime impediti. Quarto qui non cõmiserunt crimina. Quinto qui crimina, sed non publica cõmiserunt. Sexto qui meliora operantur. Ostendemus hęc & faciemus saltem uerisimilia.

Primum, qd forte maxime mouet, scilicet qd publicis criminibus solũ necessaria sunt indulgentiæ, ut sunt adulteria, homicidia, usuræ, fornicationes, ebrietas, rebelliones &c. Tales enim si fuerint occulti, ad Canones nõ uidentur pertinere. Primo, qd Canones statuunt publicas pœnitentias, nec habet ecclesia iudicare foris de occultis. Secundo, qd peccatũ occultum, sicut nõ debet publice puniri, ita nec eget publice remitti, sed indulgentiæ sunt remissiones publicæ, & in facie Ecclesiæ sunt, ut patet, imo sunt nõnulli, qui nõ nihil distare putant inter indulgentias publicis Bullis concessas, & priuatim in foro conscientiæ donatas.

Tertio, Occultis peccatis non est offensa ecclesia, sed solummodo publicis, ideo non tenentur ad pœnitentiam publicam,

DVLGENTIARVM AD LEONEM X. P. M.

ut refarciant scandala, & rursum ædificent quod destruxerunt.

Quarto, Et nunc iurisperiti non damnant publice criminofos, nifi fuerint iure notorij, tolerâtes factio notorios, quorû fententiã certe non reprobo, neq; erronea mihi uidetur, cû nulli liceat alterû iudicare, damnare, desplicere quantûlibet peccatorẽ, nifi potestâtẽ habuerit iudicãdi super eum, ne dicatur ei, Tu quis es, qui iudicas alienû seruum? Negligentia tamẽ charitatis reprehendenda est tum prælatorum, tum subditorû, quod notorios factio sinant libere agere, nec curât, ut fiant notorij iure, secundû illud præceptû Christi, dic ecclesiã, si ecclesiam nõ audierit &c.

Secundo, Credo omnibus patere, quod solû pro criminibus imponant pœnã Canonica, ergo indulgentiẽ (si sunt remissiones Canonû) non nisi criminosis sunt utiles. Ideo qui cõmuni uita agunt, quæ sine peccatis uenialibus nõ agitur, non habent opus uenijs, Maxie cû nec debeat institui pœna uenialibus, imo nec confiteri teneantur, multo minus uenias redimere opus habent. Alioquin esset necesse, pœnas Canonicas ab omnibus omni tempore ferri, cum nemo (ut dixi) sine uenialibus uiuat. Atq; amplius loquar, nec pro omni peccato mortali sunt ueniã redimẽdã, qd sic ostẽdo, Nemo certus est, se nõ semper peccare mortaliter, propter occultissimû superbix uitiû. Si ergo super omni mortali starent Canonica pœnã, nõ esset tota uita fidelium, ultra crucem euangelicã, nisi etiã canonicarum pœnarû carnificina. Quare & semper redimẽdã essent indulgentiã, atq; nihil aliud agendum. Quod si hoc absurdum est, patet, indulgentias nõ esse nisi super peccatis a Canonibus punitis, peccata autem a Canonibus puniri nulla possunt, nisi certa & publica crimina. Aut si multû urgeat, saltem quæ sibi certa sunt esse crimina, ut dixi de adulterio, furto, homicidio &c. id est, manifesta opa foris. Quare consensus cuiuscunq; mortalis, non pertinet ad Canonicas pœnas uel imponendas, uel remittendas, ut nec uerbû oris, nisi sit occasio operis futuri, ut etiã ex uerbis Canonum patet.

Tertio, Nec sic sunt criminibus impositi Canones, quin cessent, si quis melius quid operet, ut si intret monasteriû, aut se deputet seruitio pauperû & hospitalis, aut pro Christo patiat, aut pro uoluntate dei moriat, aut simile uel maius quippiã his fecerit, In ijs claret, quod Canonica pœnã cessant, nec indulgentias

M. L. RESOLUTIONES DE VIRTUTE IN

eis aliquid profunt. Vnde solū inertibus, frigide pœnitentibus, delicatis scilicet peccatoribus, sunt impositæ, ideo & solū modo duris & impatientibus indulgentiæ proprie concedi uidentur.

Quarto, Impeditis iustissima causa, ut pœnas ferre nō possint non est dubium, non impositas intelligi, ut si quis captiuus esset Turcis & infidelibus, si seruus alicuius domini, cui tenetur obedire sub præcepto Euangelij, aut etiam debitum reddere, seruire uxori & liberis, opere manuū, & uictu quærendo, illis enim impeditus, non tenetur ea dimittere, immo tenetur ea facere & Canones omittre, & deo obedire, quare nec remissiones illogæ habet necessarias, quorum non fuit capax impositionis.

Quinto, Infirmis nihil imponunt Canones, sanus ergo quæritur, & qui non sit de numero illorum, qui dicunt, Manus domini tetigit me. His enim non impositio pœnarum, sed uisitatio, & consolatio debetur, secundum illud Christi, Infirmus fui & non uisitastis me. Alioquin diceretur pontificibus, Quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt, & super dolorem uulnerum meorum addiderūt. Et illud Iob. Quare me persequimini sicut deus, ergo necijs sunt necessaria ueniæ.

Sexto, Tandē mortuis & morituris, de quib⁹ dictū est. Vides ergo, q̄ multi sint Christiani, quibus ueniæ non sunt necessariae nec utiles. Sed ad cōclusionem tandē reuertor, ut hanc materiā aliqñ finiā, & proprio eos fodiā gladio. Constat apud omēs in ecclesia, qđ in agone & articulo mortis, quilibet sacerdos, Papa est, ergo omnia remittit morituro, qđ si deest sacerdos, certe uoti sufficit, quare absolutus est ab omibus, qbus a Papa potest absolui, ergo indulgentiæ defunctis nihil conferri uidentur prorsus, cū quicquid solui potest, solutum sit in morte. Ex quo simul patet, qđ graduū & legū differentia solū super uiuentes & sanos intelligit. Igit̄ ueniæ sunt utiles manifeste criminosis uiuentibus, sanis, ac ualidis, non impeditis, & melius agere non uolentibus. Hic si erro, reuocet me qui potest & scierit. Si aut̄ queras, a quibus ergo pœnis redimunt animæ, uel quas patiunt in purgatorio, si canonice nihil respondens patiuntur. Dico, Si id ego scirē, quid disputarē & quærerē. Ego non sum tam expertus & sciēs, quid deus faciat cum animab⁹ separatis, ut illi copiosissimi animarū redemptores, qui omnia a deo secute pronuntiant, ac si suo

DVLGENTIARVM AD LEONEM X. P. M.

rit impossibile eos esse homines. Accedit ad difficultatem, quod sunt doctores, qui putent animas nihil ab igne, sed in igne tantummodo pati, ut sit ignis non tortor, sed carcer animarum.

Idcirco & hic ingredior multo maxime dubiam & disputabilem materiam, & quid super ijs rebus perceperim profero.

CONCLUSIO XIII.

Imperfecta sanitas seu charitas morituri, necessario secū fert magnū timorem, tantoq; maiorē, quanto minor fuerit ipsa.

P A T E T per illud i. Ioan. iij. Timor nō est in charitate, perfecta charitas foras mittit timorē, quia timor pœnā. Igitur si perfecta charitas foras mittit timorem, necessariū est, ut imperfecta timorem non mittat foras. Ac per hoc, timor sit cum charitate imperfecta. Sed ubi est illa perfecta charitas? & (ut digrediar paululum) quis est sine timore mortis, iudicij, inferni? nam in homine quantumcumq; sancto reliquiae sunt uetustatis & peccati, & non possunt filij Israel in hoc tempore lebusæum, Cananæum, & reliquas gentes penitus delere, manet uestigium prioris Adæ. Hæc aut uetustas est error, concupiscentia, ira, timor, spes, desperatio, mala conscientia, horror mortis &c. Hæc enim sunt ueteris & carnalis hominis, minuuntur aut in nouo homine, sed nō extinguuntur, donec & ipse extingatur per mortē, sicut ait Apostolus, licet is qui foris est noster homo corrumpat, ille qui intus est renouatur de die in diem. Igitur ista mala reliquiarū uetustatis, per indulgentias nō tolluntur, nec per cœptam contritionem, sed incipiunt tolli, ac proficiendo magis ac magis tollunt. Hæc est sanitas spiritus, nihil aliud q̄ fides seu charitas in Christo.

Isto sic posito, patet conclusio satis, quia si quispiam fuerit præoccupatus morte, priusq; sit perfectæ charitatis, quæ timorē pelat, necessario cū timore & horrore moritur, donec perficiatur charitas, & foras mittat timorē illum. Hic aut timor, est ipsa conscientia mala & trepida, propter defectū fidei. Nulla est em̄ formidolosa cōscientia, nisi quæ fide uel uacua, uel imperfecta est. Sic enim & Apostolus ait, Sanguinē Christi liberare cōscientias nostras ab operibus mortuis. Et iterum, Heb. x. Aspersi corda a cōscientia mala in plenitudine fidei. Breuiter si possum probare Quod causa horroris, & timoris sit diffidētia, Rursum, causa se